

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакция і Адміністрація
"Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНСоюз (201) 451-2200

PIK XC1

Ч. 8

ДЖЕРЗІ СІТІ і НЬО ЙОРК. СУБОТА, 12-ГО СІЧНЯ 1985

ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JANUARY 12, 1985

No. 8.

VOL. XC1

В Чикаго відбулася конференція присвячена М. Грушевському

Чикаго (УІТ). — Під час річного з'їзду Американської історичної асоціації тут відбулася конференція Українського історичного Товариства в пятницю 28-го грудня 1984 року на тему: "Михайло Грушевський: Оцінка його історіографічного спадщини".

Вступне слово виволодженню вголосив проф. Любомир Винар (Кентський університет), голова УІТ. Він підкреслює важливість вивчення історичної спадщини для американських істориків, які займаються дослідженнями Східної Європи.

Опісля вголослено такі доповіді: "Традиційна схема російської історії М. Грушевського і її вплив на східноєвропейську історіографію" — проф. Едвард Вайнот (Флоридський етнічний університет); "Історія України-Руси М. Грушевського і підсвідомість українська історіографія" — проф. Степан Горак (Східний Іллінойський університет); "Насвітлення ролі козаків в українській історії М. Грушевським" — проф. Орест Субтельний (Йоркський університет).

Дискутантами були проф. Олександр Баран (Манітотський університет) і проф. Л. Винар, президент цієї сесії.

Це була остання конференція УІТ присвячена відзначенню 50-ліття смерті Михайла Грушевського в 1984 році, який був проголошений Українським історичним Товариством ювілейним роком українського найвищого історика. Завдяки старанням УІТ в Канаді, Європі і Америці протягом 1984 року відбулася ціла низка наукових конференцій присвячених життю і творчості акад. Михайла Грушевського.

Для утримання його діяльності у формі наукових публікацій УІТ осунуло Видавничий Фонд М. Грушевського, основним завданням якого є перевидання важливіх праць історика, а також студії присвячені його діяльності і творчості. Незабаром появиться "Науковий Збірник УІТ" присвячений М. Грушевському за редакцією проф. Л. Винара, а також інші видання.

Приїшли з колядою

Як і в минулих роках, в навічч'я Різдва Христового за старим стилем до Головної Канцелярії приїшли юні колядаки — члени Пласту, СУМА та школи українознавства в Джерзі Сіті, Н. Дж. За гарно виконані колядки і побажання Екзекутива їх щиро обдарувала. На фото (зліва): головний секретар Володимир Сохан, Григорій Кушнір, Олена Галькович, Аня Галушак, Тая Чухта, Роман Шевчук, Аня Чухта, Олександр Галушак, Орест Сірий і головний президент д-р Іван Філіс.

У польському тижневику появилася стаття І. Кедріна

Джерзі Сіті, Н. Дж. — У новому польському тижневику, що почав в останньому році виходити в Нью-Йорку під назвою "Тигоднік новоїорек" і про який інформовано вже на сторінках "Свободи", появилася в числі за грудень 1984 року стаття редактора Івана Кедріна під назвою "Чи можливе порозуміння польсько-українське". Стаття прикрашена літографією Петра Конашевича-Сатайчака з 1622 року, а на закінчення її є подана інформація про автора, які підкреслюють факт, що він сеньйор українських журналістів, був одиноким представником української преси в Польщі, членом Клубу парламентарних журналістів у Варшаві, головним редактором "Діла", а відтак в ЗСА довготілий співредактор "Свободи". Згадано також про його наукову працю і інновації наукових польсько-українських конференцій.

У статті автор на тлі світових історичних подій, зокрема історії Франції і Німеччини, що після довголітнього ворогування дійшли до згоди і співпраці, стверджує, що таке є можливе також між українцями і поляками, якщо будуть відповідні провідники. Він вважає, що не може існувати незалежна Польща, без незалежної України, як теж незалежна Україна без Польщі та що цей погляд вже знайшов своє відображення в цілому ряду польських істориків та в широкій українській

громаді, хоча ще не в цілості. Він дає за приклад декілька наукових польсько-українських конференцій, що відбулися в останніх роках, зокрема конференцію в Гамільтоні, Онт., яку зорганізував проф. Петро Потітніч. Вислід цих конференцій доказує, що для інтелектуального членства обох народів питання порозуміння польсько-українського вже не є дискусійною, а політичною акцією. Автор відкидається до історичних фактів, а на закінчення стверджує, що так Польща як і Україна сьогодні під одним яром і цей стан буде тривати так довго, як довго буде панувати російська влада.

Але І. Кедрін є неопарним оптимістом і тому пише, що це, що сьогодні є утешне, завтра може бути дійсністю, а обов'язком поляків та українців є підготуватися до того завтра.

Глибока і повна фактів та історичних цитат стаття в новому тижневику є незвичайно корисним вкладом в польсько-український діалог. "Тигоднік новоїорек" у редакційній статті в тому самому числі виразно пояснює, що він є незалежним у своїх поглядах, але проти-комуністичним. Стоячи на переконанні, що навіть коли ми самі не займаємося політикою, то політика займається нами", редакция нового, цікавого журналу заявляє, що буде помішувати політичні статті. Того доказом є саме поміщення статті ред. І. Кедріна.

ЕВРОПЕЙСЬКІ ДЕРЖАВИ ЗАДОВОЛЕНІ ВИСЛІДОМ РОЗМОВ В ЖЕНЕВІ

Бонн, Західна Німеччина. — Лідери західноєвропейських держав, головно держави-члени Північно-Атлантичного Оборонного Союзу (НАТО), задоволені вислідом вступних розмов між державним секретарем ЗСА Джорджем Шульцом і міністром закордонних справ СРСР Андреем Громиком в Женеві та погодженістю обидвох сторін відновити переговори про редукцію міжконтинентальної ядерної зброї.

В основному у столицях Західної Європи прийняли висліди дводенних розмов між представниками ЗСА і СРСР позитивно, якщо не з радістю і надією на відновлення в майбутньому політичного та торговельного зв'язку з СРСР. Більш того, деякі європейські лідери дивувалися, що за три сесії було досягнуто більше, як цього сподівалися в Європі.

Женевські наради домінували у передаванні новин засобами масової інформації, головно в Західній Німеччині, яка все ще надіється на "велику торгівлю" з країнами Східної Європи за благословенням Москви. Також інші країни НАТО і генеральний секретар цього оборонного Союзу лорд Керрінгтон вважають, що європейські країни не можуть залишатися тільки спостерігачами у майбутніх переговорах ЗСА з СРСР, вони повинні активно брати в них участь. Керрінгтон вважає, що західноєвропейські країни повинні вис-

тупати під теперішню пору, як один моноліт, щоб Москва не виглядала, що вона може знову розпочати пропагандну кампанію скеровану на двоєділ Європи.

Крім того європейці задоволені теперішньою тактикою Адміністрації президента Рональда Регана — діяти і радитися спільно. Щого раз, як ніколи перед тим, ЗСА вичерпно інформували своїх спільників про можливість і перспективи переговорів і брали до уваги поради союзників. Представники європейських держав НАТО отримали перед і після закінчення розмов докладні інформації від речників американського "ті-ту".

По дорозі до Вашингтону Пол Ніц, спеціальний асистент державного секретаря і голова американської делегації на ранішніх переговорах про редукцію ядерних ракет далекого і середнього засягу, відвідав Бонн і інформовав представників уряду Західної Німеччини про висліди розмов і можливості відновлення переговорів. Дорайчик президент Р. Регана у справах крайової безпеки Роберт МакФарлейн зустрівся з прем'єр-міністром Великої Британії Маргарет Тачер, а інші американські представники поїхали до Італії, Голландії, Бельгії і інших країн. Також Франція задоволена розмовами в Женеві і багатонадійною перспективою зменшення ядерної стратегічної зброї в майбутньому.

О. Мазурик виставляє свої твори в різних країнах Європи

Париж. — Відомий український мистець Омельян Мазурик здобувся щораз більше слави та признання серед чужинської публіки у різних країнах Західної Європи.

Літом 1984 року він взяв участь у світовій виставці релігійного мистецтва в Голландії, де були поруч із картиною О. Мазурика висвітлені картини таких світових слави мистців, як Рубенс, Енсор, Пітер Кеніг. Виставка відбулася у музеї сучасного мистецтва та притягнула велику кількість критиків і журналістів. Репродукція картини О. Мазурика появилася в відоміях у фінляндській та французькій пресі, а картину закупила найбільша мистецька колекція у Брюсселі. Організатори виставки захоплені стилем О. Мазурика іконі, запросили мистця влаштувати самостійну виставку його релігійного мистецтва з приводу відвідин Папи Павла ІІ в Голландії, які плановані на 1985 рік. Виставка О. Мазурика відбувається в надморському місті Остенде в травні 1985 року.

Також літом 1984 року О. Мазурик виставляв свої картини в старовинній церкві св. Атаназія у Франції, в місті Ліоні і в Парижі.

„Звільніть Україну” знову освітить Філадельфію

Філадельфія (Я. Т.). — Галина Козак-Левичка, голова Української Ліги проти Знезалеження, повідомляє, що велика електрична компанія Філадельфія Електрик, яка обслуговує Філадельфію й околиці, передасть у дні 22-го січня свою електричну — оптичну рекламну систему гасло „Фрі Юкрейн” (Звільніть Україну).

Це електрично-оптичне влаштування є на модерному хмародері центральної Філадельфія Електрик (при 23-му блоці вулиці Маркет) і опоясує довкола най-

вищий поверх будівлі. Увечері гасла, реклами чи повідомлення, передавані згаданим влаштуванням, можна бачити з усіх сторін хмародера з віддалі кількох миль. Це вже третій рік підряд Філадельфія Електрик безплатно передає згадане гасло.

Будь бажанням, щоб українські громадяни висловили достовірне признання за безкорисне передавання гасла „Звільніть Україну” на адресу: Mr. Clifford Brenner, Vice-President, Philadelphia Electric Co., P. O. Box 8699, Philadelphia, Pa. 19101.

Увечері гасла, реклами чи повідомлення, передавані згаданим влаштуванням, можна бачити з усіх сторін хмародера з віддалі кількох миль. Це вже третій рік підряд Філадельфія Електрик безплатно передає згадане гасло.

Будь бажанням, щоб українські громадяни висловили достовірне признання за безкорисне передавання гасла „Звільніть Україну” на адресу: Mr. Clifford Brenner, Vice-President, Philadelphia Electric Co., P. O. Box 8699, Philadelphia, Pa. 19101.

ЗВЕРНЕННЯ

УКРАЇНСЬКОЇ АМЕРИКАНСЬКОЇ КООРДИНАЦІЙНОЇ РАДИ ДО ВІДДІЛІВ, ОРГАНІЗАЦІЙ-ЧЛЕНІВ УАКРАДИ, ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЧЛЕНІВ ТА УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ В ЗСА

Українці Америки! Екзекутива Української Американської Координаційної Ради приступає до переведення збірки на Український Американський Громадський Фонд, що є єдиним джерелом прибутків нашої Централі в ЗСА. У зв'язку з цим Екзекутива УАКРАДИ звертається до всіх відділів, організацій-членів УАКРАДИ, індивідуальних членів та української громади в ЗСА із закликом активізувати збіркову кампанію в усіх громадах для підтримки наступних цілей і завдань, що їх намітила Екзекутива УАКРАДИ:

Бюджет СКВУ:
1. Як вам відомо, УАКРАДА зобов'язалася на ІУ Конгресі СКВУ покривати половину українсько-американської вкладки до Фонду СКВУ. Це становить 22% відсотка річного бюджету СКВУ, тобто 37,500 дол. Як бачите, то є важке фінансове зобов'язання.

2. Наше пекуче завдання на найближче майбутнє, після успішних спільних акцій у Вашингтоні у минулих роках є виготовити відповідну інформацію для нашого довкілля про українські справи — в Україні і тут, у вільному світі. Ця діяльність досі дуже занедбана в нашій громаді і присвячення більше уваги цим важливим справам буде тільки позитивним вкладом у розвій нашої громади та не виключуватиме ніяких застережень, які так часто висувуються тепер у відношенні до діяльності УАКРАДИ.

3. Незвичайно важливою справою є вироблення методів інформації про українські проблеми і таких способів обслуговування широкій спільноті, які потрібні особливо тепер, коли відчувається нову хвилю дезінформації про українців у чужій пресі та літературі.

4. Конечним є розвивати та плекати зв'язки з іншими впливовими групами, творити банк достовірних відомостей про українців, слідувати точно за чужомовною пресою, літературою та всіми засобами масової інформації і негайно реагувати на фальшиві твердження. Саме для того Екзекутива УАКРАДИ задумує видавати інформативні памфлети в англійській мові. Все це вимагає фахової, послідовної праці, яка є дуже коштовною.

5. На внутрішньому відтинку УАКРАДА хоче дати працювати для збереження української ідентичності, даючи більше уваги шкільництву, молодіжним організаціям та розвиткові культурного і мистецького життя.

УАКРАДА може виконати ці завдання лише при допомозі та співпраці своїх відділів, організацій-членів УАКРАДИ, українсько-американської громади та індивідуального членства, яке, хоч не хоче солідаризуватися з односторонньою настановою теперішнього УККА, повинно однак виконувати свої громадські фінансові повинності для цілей одної української централі — Української Американської Координаційної Ради. Надіємося, що всі наші відділи та члени, які є поодинокі громадяни, допоможуть нам виконати ці всі зобов'язання.

Ми лише подали найважливіші цілі, які ставить собі УАКРАДА, щоб вказати на їхню важливість і на потребу для цілої нашої спільноти. Ми віримо, що наша українсько-американська громада відгукнеться на наш заклик і допоможе нам розвинути цю працю, яка має на меті виключно добро цілої української справи.

Широко дякуємо усім нашим дотеперішнім жертводавцям, а рівночасно закликаємо нашу громаду підтримувати наші задуми і включитися у збіркову, висилаючи свої членські внески і датки на Український Громадський Фонд. Чеки треба вивезувати на Ukrainian American Coordinating Council і вислати їх через місцеві відділи або прямо до Централі УАКРАДИ на адресу: Stuyvesant Station, P.O. Box 1709, New York, N.Y. 10009.

В той спосіб можна вислати також датки на СКВУ, зазначаючи при тому, щоб той даток перелати до каси СКВУ.

Екзекутива
Української Американської
Координаційної Ради

В АМЕРИЦІ

КОНГРЕСМЕН БІЛ АЛЕКСАНДЕР з Аркансо і Джим Ліч з Айова вийшли з численними дорадниками теплішими до Куби для переговорів з Фіделем Кастром в справі поправки та нормалізації відносин між ЗСА і Кубою. Після їх повертуту вони зложать відповідні звіти так Адміністрації, як і відповідним комісіям Конгресу.

ВІЛІЯМ ДЖ. КЕЙСІ, директор Центральної Розвідки Агенції, промовляючи в Нью-Йорку, заявив, що совєтська агресивна політика зустрічає спротив в країнах, які є під безпосередньою чи посередньою контролею СРСР. „Нині в Афганістані, Анголі, Камбоджі, Етіопії і Нікарагуа — згадуючи лише кілька країн — сотки тисяч простодушних добровільно голосують до збройних відділів для боротьби проти совєтської армії або режимів піддержуваних Москвою”. Він додав, що марксистські режими піддержувати з-зовні є відповідальними за неспокій у світі.

КЛАРЕНС ДІКСОН, 50-літній асистент шефа поліції, був одоголосно назначений шефом поліції міста Маямі, Флориди, будучи першим негромом на цьому високому й відповідальному становищі. Як відомо, відносини між поліцією і неграми в Маямі були незвичайно напружені в останніх роках, які довели в 1980 році, до кровавих вуличних розривів, під час яких 18 осіб було вбито і сотки поранено.

ДЕПАРТАМЕНТ ПРАЦІ ПОДАЄ, що не вважаючи на те, що тисячі людей знайшли працю в останніх місяцях 1984 року, безробіття у крайовому масштабі зросло з 7 відсотків до 7,1 відсотка в тому самому часі. Найбільш праць дала автомобільна індустрія. На загал, економічні спеціалісти передбачують дальший розвиток економіки. Між іншими також військової. На загал, число працюючих в Америці виносить 108 мільйонів осіб, і тільки в одному 1984 році економіка здобула 3,2 мільйона нових вартатів праці, що становить найкращий здобуток в історії Америки.

ДЖ. ШУЛЦ ЗАКЛИКАЄ ПРОДОВЖУВАТИ ПРОГРАМУ ДОЗБРОЄННЯ АМЕРИКИ

Вашингтон. — Державний секретар Джордж Шульц який щойно повернувся з Женеві де він розмовляв з совєтським міністром закордонних справ Андреем Громиком, закликав продовжувати коштину, але успішну в кожному відношенні програму дозброєння Америки.

Інформуючи про свої розмови президента Рональда Регана, членів кабінету, спеціалістів від дозброєння і членів обидвох палат Конгресу, Шульц заявив, що, не зважаючи на успішні вступні переговори в Женеві і погодженість обидвох сторін на відновлення переговорів у справі редукції міжконтинентальної ядерної зброї і ракет середнього засягу, ЗСА не повинні припинити програми дозброєння Америки, бо власне ця програма допомогла Урядові ЗСА добитися відновлення переговорів, які мали б початися вже в недалекому майбутньому. Він вважає, що запропонована Адміністрацією сума 26 мільярдів доларів на дослід над космічною зброєю, що її Президент називає стратегічною оборонною ініціативою, а дехто „міжпланетною зброєю”, хоч — такої зброї у понятті військових фахівців ще немає і ледви чи скоро буде.

Розмовляючи з кореспондентами після виступу в Сенаті Палаті Репрезентантів окремо, державний сек-

ретар відмітив, що програма дозброєння може тільки допомогти ЗСА і країнам вільного світу досягнути максимальних користей у переговорах з совєтами, які, на думку, Шульца, досягнули в Женеві чого вони хотіли, без жадних практичних концесій з їхньої сторони. Спочатку А. Громико за всяку ціну хотів ще добитися припинення дослідів над космічною зброєю ЗСА, але коли його переконали, що такої зброї ще немає і тому про неї не можна розмовляти на цьому форумі, він у другому дні наради погодився остаточно на відновлення американсько-совєтських переговорів і на спільний комунікат в цій справі, який був опублікований після закінчення розмов і консультатів Дж. Шульца з президентом Р. Реганом і А. Громиком з генеральним секретарем ЦК КПРС і головою Президії Верховної Ради СРСР Константином Черненко.

Адміністрація Р. Регана задоволена, що серед американської, майже 50-членної делегації на женевську конференцію не було поділу думок, хоч у делегації були люди різних поглядів на справу переговорів і скорочення ядерної стратегічної зброї. Це, на думку Адміністрації, допомогло Дж. Шульцові добитися відновлення переговорів, до чого приналежало також роз'яснення.

У СВІТІ

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР індійського уряду Раджів Ганді назначив колишнього члена кабінету, 57-річного Гані Кана Чалгурі, генеральним секретарем урядової Конгресової партії. Р. Ганді надіється, що Чалгурі, маючи великий досвід у партійній роботі, допоможе йому не тільки розбудувати і зміцнити урядову партію, але притягнути в її ряди більше молодого елементу і жінок, щоб тим зробити її атрактивною для всіх прошарків населення.

РЕЧНИК ДЕРЖАВНОГО департаменту ЗСА Ален Ромберг заявив, що Уряд З'єднаних Штатів Америки категорично засуджує в'єтнамські військові акції в Камбоджі у прикордонній полосі між Камбоджею і Таїландом, які можуть викликати нову війну в Південній Азії. Ромберг заповів, що ЗСА припинить допомогу для запризаченого Таїланду, якщо цього зажадає уряд в Бангкоку. ЗСА підтримали протест Таїланду проти порушення в'єтнамськими військовими частинами їхнього кордону, яке збільшує напруження між країнами.

БРИТАНСЬКИЙ ПРИНЦ Ендрю, який під час воєнного конфлікту між Великобританією і Аргентиною за Фолклендські острови служив пілотом в одній британській частині, прибуде незабаром знову надальєковисунує британську територію в Південному атлантиці і служиме там принаймні п'ять місяців на розвідному кораблі. Ці інформації подав до відома речник міністерства оборони Великобританії.

ФІЛІПІНСЬКИЙ УРЯД затурбований збільшеною активністю опозиції і контролюваного комуністами підпілля. Міністер оборони Хуан Понсе Енріле заявив кореспондентам, що комуністичні підпілляники, до яких пристають усі інші противники теперішнього уряду президента Фердинанда Маркоса, становлять погрозну загрозу для існуючої державної системи і уряд мусить зробити все, що буде в його силах, щоб запобігти громадянській війні у Філіппінах. Комуністи хваляться, що в їхньому розпорядженні є вже понад 10,000 добре озброєних партизанів і їхнє число буде збільшуватися в майбутньому.

УРЯД ЕТІОПІЇ ПИЙНЯВ із задоволення пропозицію Ізраїля про доставу більшої кількості харчів, ліків і одягу для вмираючого з голоду етіопського населення. Речник ізраїльського уряду Дан Арнон заявив кореспондентам, що рішення Ізраїля допомогти Етіопії не пов'язане зі старанням уряду в Єрусалимі відістати з Етіопії усіх живих і переселити їх до сусідніх країн, спасаючи багато тисяч своїх одногородів від страшною голодовою смерті. Корабель з 220 тис. тонн харчів і медикаментів покине ізраїльську пристань 27-го січня і прибуде до етіопського порту Ассаб. В політичних колах ходять поговори, що прем'єр-міністр Шімон Перез веде таємні переговори з Етіопією, щоб вона дозволила охочим жидом покинути цю країну.

В СЕРЕДУ, 9-ГО СІЧНЯ ц.р., ізраїльські джетові літаки бомбили на протязі двох годин укріплення палестинських партизанів в контрольованій сирійськими долинами Бекаа. Головне командування ізраїльської армії potwierdilo ці інформації кажучи, що такі акції були конечними, як стало відомо, що палестинці готуються до терористичних акцій проти ізраїльських інсталяцій в Ізраїлі та за кордоном. Як треба було сподіватися, Сирія гостро заперечувала проти цієї акції і погрожує відплатою.

ПОНАД 20 СТАРШИХ осіб загинуло в пожежі, яка майже цілком знищила старечий притулок у північній частині Франції. Причиною цієї катастрофи була гостра зима в Європі й посилене огрівання приміщень. Вогонь захопив пенсіонерів під час сну і тому 24 особи згоріли цілком до невпізнання, 40 осіб були поранені, а решта з усіх 198 мешканців врятувалися з допомогою пожежників.

СОЮЗОВЦІ! ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНА КАМПАНІЯ 31-ої КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ УЖЕ РОЗПОЧАЛАСЯ. ЇЇ МЕТА — ПРИДБАТИ 4,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ, ЗАБЕЗПЕЧЕНИХ НА СУМУ 10 МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ. ТІЛЬКИ СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ ТА ПОСТІЙНОЮ І НАПОЛЕГЛИВОЮ ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ ПРАЦЕЮ МОЖЕМО ВИКОНАТИ ЦЮ ВЕЛИКУ МІСІЮ ДЛЯ ДОБРА НАШИХ РОДИН, НАШОЇ ГРОМАДИ І НАШОГО НАРОДУ!

**Караються, мучаться,
але не каються**

„Якщо я був би останнім українцем на світі, я і тоді боровся б за Україну“.

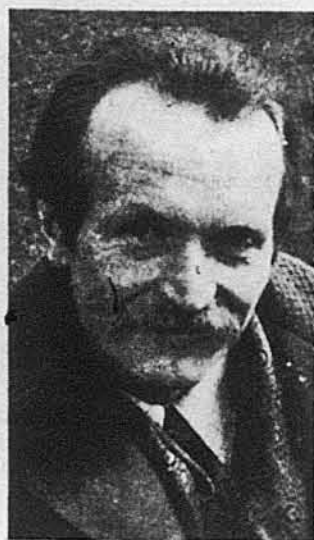
Л. Лук'яненко

Борець за права людини

Вячеслав Чорновіл народився 24-го грудня 1937 року в Ярках, Звенигородського повіту, на Черкащині. Одружений з Атеною Пашко. Маса сина Тараса.

У 1955 році закінчив Вільхівську середню школу зі золотою медаллю, а в 1960 році — факультет журналістики Київського університету. Працював у редакції часопису „Київський Комсомолець“. Був редактором газети „Молода Гвардія“ і редактором передач для молоді на Львівській студії телебачення. Допишував до періодичної преси та був автором рецензій „Шукаючи змісту“ і рецензій на твори Б. Грінченка. Виконував обов'язки секретаря комсомольської організації. Був членом райкому і міському комсомолу та учасником ударного комсомольського будівництва.

В 1964 році блискуче склав кандидатський мінімум і вступив до аспірантуру Київського педінституту. В 1965 р. на зборах у кінотеатрі „Україна“ в Києві

Вячеслав Чорновіл

став на захист ув'язнених українських інтелігентів і написав відкритого листа до ЦК комсомолу і ЦК комуністичної партії України.

В ньому В. Чорновіл писав: „Мене, як багатьох інших, глибоко стурбували обшуки, затримання та арешти серед української інтелігенції в ряді міст республі-

ки. З деякими із заарештованих я знайомий особисто і глибоко переконаний, що жодної вини перед своїм народом і перед законом вони не мають. Тим то 4-го вересня в кінотеатрі я підтримав заклик Івана Дзюби, протестуючи проти арештів і обшуків“.

По цьому листі вже не припинились переслідування. Роблено постійні обшуки. Покликаний на свідка у політичному процесі у Львові в 1966 році Вячеслав Чорновіл відмовився свідчити, кажучи: „Оскільки суд закритий, отже незаконний, відмовляюся на такому суді давати будь-які свідчення“. За відмову свідчити був два рази арештований і звільнений зі журналістської праці.

Перший раз дали йому символічний вирок — 3 місяці виправних робіт без позбавлення волі. Думали, що отямиться і піде з тими, які б'ють. Натомість молодий журналіст написав серію документальних нарисів про долю підсудних. Всі ці матеріали Чорновіл переслав до прокуратури, Верховного суду й КГБ, але жадна з цих інституцій не дала відповіді.

Тоді, в 1966 році, почала розходитися по всій Україні у відписах збірка його нарисів п. н. „Лихо з розуму“, яка започаткувала самвидавну літературу.

Як кореспондент київського радіа, В. Чорновіл був на процесах усіх українсь-

ких культурних діячів у Львові та Києві. У Львові гостро виступав проти варварського нищення стрілецьких могилок совєтським урядом. В часі поїздки зібрав багатий документальний матеріал і написав листа до першого секретаря ЦК комуністичної партії УРСР Петра Шелеста про судові зловживання. Цей лист кружив у копіях по Україні, не легально продістався за кордон і в 1967 році надрукував його „Новий Шлях“. Через те В. Чорновіл дістав розглас у вільному українському світі. Одночасно „Українське Слово“ у Парижі видало книгу Чорновола п. н. „Лихо з розуму“ про життя 20 українських політичних в'язнів, переважно в таборах „суворого режиму“ у Мордовії. Цією книгою зацікавилися найбільші часописи світу, а поважне американське видавництво надрукувало її великим накладом англійською мовою і таким чином розкрило перед світом московський геноцид в Україні.

За те у 1967 році у Львові засудили його на 3 роки ув'язнення, бо „поширював наклепницькі вигадки, що порочать радянський суспільний лад“. В останньому слові Чорновіл сказав: „Я вважаю, що суд наді мною — далеко не рядовий суд, а навіть якоюсь мірою стапний. Бо тут судять не тільки мене як особу, тут судять думку... Цей суд може мати гучний резонанс ще й тому, що не пригадує випадку за останні роки, щоб людину так відверто судили за переконання“. Цей суд став дійсно дуже голосним. Українське громадянство оцінило присуд на 3 роки, як наочне беззаконня, як поворот до сталінізму. На захист Чорновола виступили представники української літератури, художники, письменники, студенти, робітники... Швидко став відомий лист до Брежнєва, Косигіна і Підгорного з 139 підписами, що з них кілька імен були широко відомі. В листі писалося, що судові матеріали розкри-

(Закінчення на стор. 4)

Пляни переходять у діло

Голова Комітету українського стейтового дня Доналд Горбатий (посередині) передає чек Христині Калюк; стоїть (справа) Владика Василь Лостен

Місячні сходження членів Комітету українська мова Христові відбулися 17-го жовтня 1984 року, у Семінарії св. Василя. Голова Комітету Христині Калюк і Сестра Доротея Михалко, які дисциплінарні координатори молоді, провадили наради.

Іван Михальчик, ресстраційний референт, подав преліминарний плян, який після докладнішого опрацювання буде розісланий у формі брошури всім членам Конвенції раз по Різдвяних Святках.

Йосиф Шупа зreferував видання книжки з нагоди Конвенції, в якій будуть поміщені імена всіх жертвоваців, включно із померлих, внаслідок сумою грошей, що Комітет прийняв одноголосно.

Ігор Міндзяк і Іван Цюрпіт, господарські референти, подали плян занять в часі Конвенції, починаючи

від п'ятниці, 28-го червня 1985 року, в тому і похід із Марріот готелю до Семінарії св. Василя, як рівно ж продискутовано бенкет і забаву, що відбудуться в суботу 29-го червня 1985 року.

Дарія Духновська, референтка зовнішніх зв'язків, подала зміст і форму плян-афіш, що будуть розіслані до українських католицьких парохій в Америці, Канаді і закордоном.

В п'ятницю, 19-го жовтня конвенційний Комітет УМ-Х одержав дар в сумі 500 дол. від Комітету українського стейтового дня, який конвенційний Комітет УМ-Х прийняв з великою подякою в надії, що такий жест побудить всі інші наші організації, і вони допоможуть нам успішно провести Конвенції.

Дарія Духновська

Св. п. Е. Дячун-Онуферко

30-го жовтня 1984 року похоронне заведення Парк Меморіал у вечірніх годинах виповнилося родинною, приятельською, знайомою. Перед треною св. п. Емілії Дячун-Онуферко стали три священники, щоб Панахидаю започаткувати похоронні відправи. Отець крилошанин Василь Чопей започаткував „Благословен Бог Наш...“ Хор „Каштани“ під батуту Михайла Свистуна своїм прегарним співом звеличав ті жалобні відправи. Сослужителями жалобних відправ були о. декан Ярослав Федунік і о. Мирон Мартинків. Отець Я. Федунік, близький приятель родини панства Онуферків, виголосив глибоке змістовне прощальне слово, побудоване на вченні Христовому, та подав життєвий шлях бл. п. Мілі Онуферко. Останнім цілуванням та гримким і могоутнім „Вічна пам'ять“ закінчено того вечора похоронні відправи.

Наступного дня кузени, внуки та приятелі Покійної внесли труну із тлінними останками бл. п. Емілії до катедрі св. Йосафата, де о. крилошанин В. Чопей і сослужителями о. дек. Я. Федуніком і парохом катедрального храму о. Василем Гупалом відправили співану Службу Божу і Панахиду, до якої дякували п. Іванік і п. Свистун. Прощальне слово виголосив о. Василь Чопей, представивши Покійну як вірну дружину, маму, парафіянку та громадянку, що подав присутнім до відома, що на бажання Покійної трини не буде, а замість цього родина склала більшу суму грошей на Українську Католицьку Семінарію в Оттаві. Велика вака авт, а з нею багато приятелів та знайомих відіхали на український цвинтар св. Михайла, де надгробні відправи відслужили та опечаткали гроб о. Я. Федунік, В. Гупало і М. Мартинків. Востаннє поїхав спів „Вічна пам'ять“.

Емілія Онуферко, дочка Данила Дячуна і Юстини з дому Кальба, народилася 30-го січня 1909 року в Стегніківцях, Збаразького повіту в Галичині, а упокоїлася 27-го жовтня 1984 року в Едмонтоні. Альберта, в Канаді. В дитинстві її батьки перенеслися до Гайв Великих біля Тернополя, де набули більшу земельну ділянку і з тією місцевістю в більшості були зв'язані до кінця роки Емілії Дячун.

Перший раз запам'ятав її, як ходила до початкових класів гімназії в Бережанах та замешкала в нашому домі. Це дівчур з золотистими кучерями, життєрадісний як дитак із сонцем у кишені для якого не існують жадні перешкоди чи невдачі, для якого „море по коліна“, як у нас казали. Вищі класи закінчила у Тернополі. Вийшла заміж у 1928 року за Василя Онуферка, громадського і кооперативного трудівника. Пан Біг нагородив їхне

Кузен Мірко

Величаві святкування в церкві св. о. Николая в Кентоні

18-го листопада 1984 року в церкві св. о. Николая відбулися величаві святкування трьох дат, а саме: 100-ліття Української Католицької Церкви в Америці, 30-ліття церкви св. о. Николая в Кентоні та три роки від часу висвячення нашого парафіянина, а тепер нашого улюбленого о. Володимира Волощука в сан священства.

Святкування почалися вже в суботу, 17-го листопада. В пополудневих годинах велике число парафіян приступили до Св. Сповіді, яку вислухали о. д-р Іван Телявський, о. Баблес Лоренс з Парми і о. парох Володимир Волощук.

У неділю вранці була чудова погода; до нашої парафії загостив церковний хор церкви св. Андрея з Парми зі своїм парохом о. Левом Тимковим.

О год. 10-й вранці почалася Свята Літургія, яку служили о. Лев Тимків і о. В. Волощук в асисті найменших вітварних дружинників.

Співав хор церкви св. Андрея з Парми під диригентурою Михайла Кнапа і голови Стефана Кухти. Дякував Йосиф Лівий. Це була чудова подія, бо вперше наша парафія мала змогу по чути красу нашої Св. Літургії у виконанні висококваліфікованого хору.

Гарну і змістовну проповідь виголосив о. Монсень-Йор Лев Тимків.

Після Св. Літургії у цер-

ковній залі сестриці під головством Марусі Бандурки, влаштували пражничний обід Трапеза почалася молитвою і благословенням, що їх довершив о. Л. Тимків.

Під час обіду о. Л. Тимків подякував за щирі гостинність і висловив признання о. В. Волощуку за його працю в парохії.

Слід ще згадати, що 27-го вересня 1977 року за старанням о. Лева Тимкова в його церкві св. Андрея Владика Василь Лостен рукоположив о. Володимира Волощука в сан диякона.

Потім виступив д-р Іван Скала, що говорив по англійськи. Він висловив вдячність усіх парохіян хорів за чудовий спів, о. Левові Тимкові за слова духовної науки, а також насвітлив велике духовне відродження і ристнашої парохії від часу душпастирської праці о. В. Волощука.

Від церковного комітету виступив Петро Бабич, який подякував усім гостям, що на свій кошт винайняли автобус, і за їхній неоцінний вклад до наших святкувань.

Словами Великодньої Утрени „цей день сотворив Господь, радіймо і веселімся...“ о. Володимир ще раз подякував всім за участь та за признання і пошану.

Молитвою „Богородице, Діво“, яку відспівав хор, закінчено ці святкування.

Петро Бабич

УКРАЇНСКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ
ВИХОВУВАТИ ДІТИНУ.

УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ Т-во ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ ВІДДІЛ МЕТРОПОЛІЇ НЬО ЙОРК-НЬО ДЖЕРЗІ

ЗАПРОШУЄ

ЧЛЕНІВ З РОДИНАМИ, МОЛОДЬ І ГРОМАДЯНСТВО З ДІТЬМИ
на

ТРАДИЦІЙНУ ЯЛИНКУ ЛІКАРІВ
з МИСТЕЦЬКОЮ ПРОГРАМОЮ І НЕСПОДІВАНКОЮ
ДЛЯ ДІТЕЙ

в НЕДІЛЮ, 20-го СІЧНЯ 1985 року,
в годині 4-й по полудні
в Українському Інституті Америки,
2 Іст 79-та вул. в Нью Йорку.

КОМІТЕТ ДРУЖИН ЛІКАРІВ І УПРАВА ВІДДІЛУ
МЕТРОПОЛІЇ НЬО ЙОРК-НЬО ДЖЕРЗІ

ДЕБЮТАНТКИ

Христія Брикочів

Галина Василук

Мар'янна Гаврилук

ДЕБЮТАНТКИ

ПЛАСТОВА СТАНЦІЯ В НЬОАРКУ, Н. Дж.
І ГУРТОК ПЛАСТПРИЯТУ

запрошує Вас з родиною і приятелями
на традиційні

КАРНАВАЛОВІ ВЕЧЕРНИЦІ

з презентацією пластунок — дебютанток

в СУБОТУ, 26 СІЧНЯ, 1985 року

PARSIPPANY-HILTON,

One Hilton Court

Parsippany-Troy Hills, New Jersey

оркестра „ТЕМПО“ І. Ковалів

Вечірній одяг

Вступ разом з вечерою — 36.00 дол.

Молодь до 23-го року — 25.00 дол.

Початок забави 7:00

ПРЕЗЕНТАЦІЯ ДЕБЮТАНТОК

7:30 год. вечора — після вечері

Вечерниці до 2:00 год. ночі

Просимо замовляти місця при столиках і купувати

квитки вступу в крамниці „Говерля“

SALAMANDER SHOE

1060 Springfield Ave., Irvington, N.J. 07111

(201) 374-5768

Квитки проситься закупити найдалі до 19-го січня 1985 р.

ДЕБЮТАНТКИ

Рената Пясецька

Александра Тершаковець

Андрей Тершаковець

Ліліяна Котис

Гануся Легедза

Голос Станіславщини

Якщо б хтось в близькому майбутньому завдав би собі труда, щоб підшукати назву останнім десятиліттям ХХ сторіччя, то можна сподіватися, що та доба в українських громадах на поселеннях відстане назву доби „нарікайлів“.

Нарікаємо на все і на всіх, а навіть у приступі широти нарікаємо на себе самих. Тож ми певні, що наші земляки-станіславці нарікають також, що II-ий том „Станіславського Альманаха“, який мав вийти до кінця 1984 року, не міг бути закінченим в той час, хоч, як виявляється, причини на те було досить і немаловажних. Правда, нарікати „легко“, тому щоб нашому земляцтву стало зрозуміло, скільки трудовити треба було перебороти, щоб випустити в світ нашу другу книгу-збірник, подамо інформацію про одновидання збірника і редактора II-го тому „Станіславського Альманаха“ — д-ра Миколи Климишина.

Не дивлячись на встановлення і подання в пресі рішень висилання матеріалів до збірника, наші земляки-автори їх не дотримувалися, а наслідок чого і праця редактора в упорядкуванні матеріалів, машиннописаних, мовна коректа, підбір світлин тощо мусили сповнитися та пристосовуватися до тих змін.

Радісно, нарешті, повідомити наших станіславців, що 24-го листопада 1984 року весь збірник матеріалів вже пішов на компютер, що його зараз укладається по сторінках, після чого він буде зданий на офсетну машину і, як запевняє наш редактор, у порозумінні з друкарнею, книжка повинна бути готовою до кінця березня 1985 року. Книга буде такого самого формату, як перший том — 913 сторінок друку, 350 світлин в тексті, карта Станіславщини, список жертводавців на видання двох томів. Тираж — 600 примірників.

Цю радісну вістку приймуть всі „нарікайлів“, напевно, з полегшенням та вдвоє. На відміну нашим землякам — центральній комі-

тет також дещо нарікає. Видання книг у теперішній кон'юктурі, та ще й таких як регіональні збірники, вимагають поважних фондів. Наш скарбник „нарікає“, що пожертви і передплати на II-ий том не надходять так швидко, як можна було сподіватися. Тому Управа Комітету звертається до земляків Станіславщини з закликом вислати свою передплату на збірник, чи доповнити передплату, чи ще замовити I-ий том „Станіславського Альманаха“, а для висилання II-го тому прислати збірні замовлення (хоч три книжки) для зменшення поштових оплат. Станіславці проявили в минулому багато позитивної ініціативи, тож і тепер даймо доказ і приклад нашим дітям, внукам, які Станіславська ніколи не бачили, нашого снівського прив'язанні і любові до рідних сторін, щоб увіковічнити пам'ять про особи і події, що відбулися на землях їхніх предків.

Управа Центрального Комітету повідомляє також про запланування 3-тєго станіславського, Шостого земляцського З'їзду 8-го і 9-го червня 1985 року на Оселі УНС Союзу в ЗСА. Докладні дані будуть подані в пресі. Докладні усіх зусиль, щоб цей наш з'їзд був багатим, невідомо, як це довго наші життєві сили доведуть до служіння нам і чи в майбутньому зможемо відбудувати наші з'їзди, тому на що найбільше зустріч запрошуємо всіх наших земляків-станіславців, у кого ще дух і сила жевріє, в кого у серці не погасла любов до нашої вужчої батьківщини, рідної станіславської землі.

З початком Нового 1985-го року висловлюємо ширі побажання нашим землякам в особистому й громадському житті. Бажаємо їм дістати до рук готову книгу-збірник, та до милості зустрічі на УІ З'їзді земляків Станіславщини.

Орест Корчак-Городиський

У 40-річчя...

(Закінчення зі стор. 2)

прийняте в цій Східній Церкві.

Щоб берегти таку ясну лінію богословської думки щодо структури Христової Церкви та її єдності, Митрополит Андрей мав глибоко вкорінену віру в таїнственну суть Церкви, основану на безкомпромісовій богословській доктрині: він сприймав і розумів Божу Об'явлення в системі одної нерозривної й завершеної цілості, — бо це твір Бога, — і ніяк не уявляв собі, що можна думати інакше. Одне Боже об'явлення, одна віра, один Христос, одне людство, одне спасіння для всього людства, а тим самим одна правда Христова Церква. Якщо хтось інакше розумів Церкву, то те, що він розумів під цим поняттям — не є Церквою, а радше „харикатурою поняття про Церкву“, — писав Митрополит Андрей.

У нього було переконання, що про віру треба говорити „зі становища віри“. Виходячи із цієї точки зору щодо релігійного переконання, Митрополит Андрей твердив: „Для кого Христос не є Богом і Спасителем, для кого Його Таїнства не є орудіями спасіння, як дійсні потреби і кожнотні поняття життя, з таким трудно порозуміти його справу релігій, без огляду на те, до якого віровизнання він належить... Щоб себе розуміти, треба вживати однієї мови. Цією мовою, що є підставою всякого говоріння, є християнський світогляд“ (ЛАСПВ, 1943, ч. 3-4, стор. 36).

Не забуваймо, що, хоча пізніше в минулому столітті рід Шептицьких сполучився, і поворот молодого Романа (Андрея) Шептицького до своєї Церкви і до своєї нації не був легким, та була в цьому роді велика релігійна традиція Церкви наших предків: Варлаам Шептицький, архимандрит Унівського монастиря, став Львівським єпископом (1710-1715); Атанасій і Лев Шептицькі були Львівськими єпископами і Київськими Митрополитами. А цей останній — закінчив будову собору св. Юра і митрополитську палату біля нього. Тому Митрополит Андрей у Львові на митрополитському престолі почував себе нібито в рідній традиції на владичому престолі великих попередників свого роду.

Залишившись на Митрополитському Престолі у Львові 44 роки, Слуга Божий Митрополит Андрей зміг дати великий вклад в розбудову нашої Церкви. Він намагався влинути в неї всю глибину духовності східної Церкви, так багатої у своїй віковій християнській спадщині. Наше століття принесло нам великий потенціал людських сил для розбудови нашої Церкви і державного життя. На церковному полі Божі Провидіння писало нам „два великі світила“ — Митрополита Андрея Шептицького і його наслідника Митрополита Йосифа Сліпого. Як на початках Унії нашої Київської Митрополії і Апостольського Престолу Божі Провидіння писало нам дві великі постаті — св. Йосафата і Митрополита Йосифа Велямина Рутського, які поклали основи для подальшого розвитку нашої Церкви: один своєю кров'ю мученика, другий своїм глибоким організаційним умом, так і в нашому столітті Божі Провидіння обдарило нас „двома світилами“: дало нам Святого Святослава Гори Митрополита Андрея, і великого Ісповідника віри, неустрашимого борця за єдність нашої Церкви, недавнього покійного Митрополита Кир Йосифа Сліпого. Митрополит Андрей стався всіма зусиллями повернути наші Церкви її автентичність і душу східної церковної традиції, а покійний Блаженний Кир Йосиф намагався надати їй одяг помисності, тобто оновити її ієрархічну форму та її церковний правопорядок, що їх посідають всі інші східні помісні Церкви.

Хоч, здавалося б, що воєнна хуртовина і безбожницькі окупанти нашої батьківщини зруйнували все надбання великої праці Митрополита Андрея, а зовнішні противники нашої Церкви і несприятливі обставини намагалися знищити всі зусилля великого Ісповідника віри покійного Кир Йосифа Сліпого щодо оновлення структури нашої Церкви, та воно так не було. Писав один з наших поетів: „На лавах вічності зійдуть ті квіти, якими буде голубити віків безмежна далечина“ (Ю. Клен). Розвиток нашої Церкви на поселеннях, тяжке відродження в мукх нашої мученицької Церкви в рідному краю родять в нас надії, що будемо жити, овіяні величчю і творчим духом таких велетнів, як Слуга Божий Митрополит Андрей.

Борець...

(Закінчення зі стор. 3)

вали протизаконний і юридично-неграмотний характер політичних процесів в Україні.

В 1969 році на основі амністії В. Чорновіл був звільнений. Після виходу з концтабору він провадив активне громадське життя. На прожиток заробляв як залізничний робітник. У 1970 р. відважно став на захист Івана Дзюби. Був і далі борцем за права української людини. Коли в 1972 році почалася нова хвиля масових арештів і закритих судів, не поминули і В. Чорновіл. Засудили його на 7 років концтаборів та 5 років заслання. Ув'язнення відбув у концтаборі в Мордовській АССР, а заслання в концтаборі Якутської АССР. У 1979 р. Чорновіл став членом Української Гельсінкської Групи. Працював диспетчером у будівельному управлінні.

Перебуваючи у Мирному Якутської АССР був заарештований під фабрикованим закидом „гвалтування“. Від моменту арешту аж до суду він не припиняв голодування, протестуючи проти фальшивого звинувачення. По відомостях адвоката дружина Чорновола Алена Пашко прилетіла на суд, але томо, що він був закритий, не могла бачити чоловіка. Засудили його на 5 років ув'язнення. Зразу відправили його в концтабір у селище Табага Якутської АССР. В часі касаційної скарги Чорновіл продовжував безперервну голодування. Його годували штучно. Шоб не дати змоги Чорновілу бачити дружину, насильно тримали його в лічниці. Не допомогла п'ятиденна голодування з інфекційно-недуужими в одній кімнаті. В кінці року має коротке побачення з дружиною.

Почали переслідувати А. Пашко. Вилучили в неї домашній телефон, робили обшуки та забрали листи Вячеслава і заклали його в арешт. У 1982 році Чорновіл перевезли на 4 місяці до Києва на „перевиховання“. Мав знову коротке побачення з дружиною в тюрмі, а тоді відправили його назад у концтабір у селище Табага.

Від серпня 1982 року немає жодних інформацій про В. Чорновола.

Книжка Чорновола „Лихо з розуму“ і „Я нічого у вас не прошу“ (лист до Шелеста) появились в українській, англійській і французькій мовах на Заході.

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжки вищалося в пресі, повинні прислати до редакції „Свободи“ разом із двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШІЛ!

Знаменне...

(Закінчення зі стор. 2)

ковних достойників, дипломатів і великого числа народу (та й журналістів розголосили це по часописах. Обставини і несподіванка були такі, що Блаженний мовчав це прийняв, однак був дуже невдоволений поступуванням лєнінградського митрополита — Вісті з Риму“).

Екуменізм Сліпого зм'яв передусім до єдності з українськими православними, об'єднаними в єдиному патріархаті, в той сам спосіб як католики і православні є вже об'єднані в Україні своїм мучеництвом.

Щождо визнання гідності патріарха верховного єпископові Львова — це був титул Сліпого, що перейшов тепер на його наступника Мирослава Івана Любачівського — Папа Войтилу від якого часу погоджувався з Павлом VI і з певністю не цинів „непослух“ сідоголавого Кардинала, який прийняв титул патріарха. Тепер Іван Павло II мняє думку. Є многозначним те, що у проповіді, в часі поминання Літургії за Сліпого (17-го жовтня в сороковий день по смерті) Папа пригадав, що титул верховного архієпископа для українців дає „права і привілеї подібні як у Патріархаті“. Папа переконує, що стійка рішучість Сліпого не була без фундаменту. Вже в 1625 році, тридцять років по закінченні унії українців з Римом (підписана в Бересті 1596 року) з декстерії Поширення Віри так писали до митрополита Йосифа Рутського: „Папа Урбан VIII не був противний для нового створення патріархату в Русі (Україні), коли зрозуміли, що титул і гідність матиме у висліді поширення і побилювання „єдиної Церкви“. Відтоді, більше чим при різних нагодах, говорилось про створення патріархату, але політичні мотиви відраджували Апостольський Престіл погодитися на це домогання. І сам Сліпий говорив про патріархат під час Собору, але теж і невтральні експерти, між ними німецький вєнедиктинєць о. Гек (славний візантолог), палко промовляли в соборовій авлі в цій самій справі. Юридична трудність поставлена Апостольським Престолом відноситься до неможливості в актуальних обставинах (читай: переслідування зі сторони совєтів) для автентичного національного вислову тієї Церкви. Друга трудність відноситься до осідку Глави у власній території українських католиків. Але на цю трудність українці відповідають, заважаючи, що, для прикладу, вірменський патріарх резидує у Бейруті в Лівані, а не у Вірменії. Зрештою, трудність можна подолати, коли взяти до уваги, що більше чим половина української єпархії в Перемішлі знаходиться на польській території, на якій, якщо варшавський уряд визнає юридичний статус Української Церкви східного обряду, майбутній патріарх може резидувати на своїй території. Парадоксом є те, що, коли б патріархат Києва, Галича і всієї Русі (так його називав Сліпий у своїм „Завішанні“) був би встановлений, це був би католицький патріархат з найбільшим числом вірних — біля шістьох мільйонів: чотири в Україні й понад два в 14-ох єпархіях у вісьмох країнах на ємірації.

В обличчя постійного „ні“ зі сторони Апостольського Престолу, вже Сліпий піддержував тезу, що патріархат ніколи не був „створений“ Папами чи соборами. В дійсності визнання приходить часто по якомусь часі, по його дійсним встановленні „в дозрілій християнській свідомості своїх вірних“, як написав Сліпий в своєму „Завішанні“. Також у православним світі ступає з такою практикою. Для прикладу, болгарський патріархат був визнаний царгородським півсторіччя по його встановленні. Тому Сліпий зі своїми списками в 1969 році вибрав дорожку доконаного факту, даю-

чи своїй Церкві патріархальну структуру і вживаючи особисто від 1975 року титул патріарха. Апостольський Престіл часто протестував у стриманий спосіб перед Кардиналом за публічне вживання цього титулу. Тепер це виглядає толерантним. Зрештою, коли Польща завдяки жертві мільйонів погиблих в часі останньої війни, має спеціальне право на свою самостійність (цей аргумент часто повторяє Папа Войтила), в такій самій спосіб — на церковному полі не можна заперечувати патріархату Церкви, яка доказала свою зрілість ціною десятків тисяч мучеників.

Основним мотивом, чому Сліпий не радо подівався на номінацію з'їздики Любачівського на свого помічника з правом наслідства була, власне, його на перший погляд уміркованість щодо справи патріархату. А однак Любачівський, хоч не має харизми свого попередника, виявляє бажання йти до тієї самої цілі, хоч з метою достосованою для довшого часу. Найважливішою справою для Української Католицької Церкви в цій хвилині — він сказав нам — є об'єднатися і продовжувати дію в справі патріархату. Це працює в тому напрямі. Новий верховний архієпископ погоджується на те, щоб дякон під час Літургії звав його патріархом і не противився, коли співрозмовник звертається до нього з титулом „Блаженство“, що є зарезервоване для патріархів. Він, зрештою, сам вживає цього титулу часто, коли говорить про свого попередника.

У найбільшому місяці жовтні, за попереднього з'їзду Папи, відбувся в Римі Синод українських єпископів, перший по смерті Сліпого, в часі якого буде приготування програма для святкування 1000-ліття християнства України, яке відбудеться в 1988 році.

Ораціо Петросільно.

ПАМ'ЯТАЙМО ПРО НАШЕ СЛАВНЕ МИНУЛЕ!

Нарід, що не знає і не пам'ятає про своє минуле, не заслуговує на майбутнє!

Завищення пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні 20 років тому належить до найславніших діл і досягнень Української Америки за 100 років її історії!

Ця слава історія документально описана в 138-сторінковій книжці.

А. Драгана: „ШЕВЧЕНКО У ВАШІНГТОНІ“

Книжка надрукована у Видавництві Українського Народного Союзу „Свобода“ і має вісім розділів:

- 1) Відкриття пам'ятника,
- 2) Український День у столиці Америки,
- 3) Великої події славне завершення,
- 4) Шлях Шевченка до Вашингтону,
- 5) Битва за Шевченка (з комуно-московською імперією),
- 6) Мова цифер (Звіт Контрольної Комісії із зібраних фондів на пам'ятник),
- 7) Шевченко й Американські Українці та
- 8) Будеш, Батьку, панувати!

Передмову до книжки про „Другу Статую Свободи“ написав проф. д-р Ярослав Падох. Мистецьку обкладинку і заголовну сторінку оформив Богдан Титла.

Керуючись бажанням масового поширення цієї необхідної для кожного книжки, встановлено мінімальну ціну за неї в сумі тільки 6.00 доларів. Книжку можна замовити, вивозяючи доданий до цього Formular та виславляючи його, разом із належністю, на подану на Formularі адресу.

Мешканців стеїту Нью Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку.

До Видавництва „Свобода“

„СВОБОДА“
30 Montgomery Street
Jersey City, N. J. 07302

Прохаю переслати мені примірник книжки
А. Драгана: „ШЕВЧЕНКО У ВАШІНГТОНІ“

Належність у сумі дол. залучую чеком (поштовим
Належність платна лише в амер. доларах. переказом).

Ім'я і прізвище місто

Вулиця стейт zip код

Вступайте
в члени УНС

„20-РІЧЧЯ“

У заголовку допису Марії Барагури про картину галерію О. Соневицької („Свобода“ ч. 7 з п'ятниці, 11-го січня ц.р.), трапилося помилка. Правильний заголовок — „20-річчя картинної галерії О. Соневицької“ — Ред.

КУДИ ПОДІЛОСЬ СІНО?..

У статті проф. Івана Олексича п.з. „Різдвяні, Новорічні й Йорданські традиції“ („Свобода“ ч. 2 з 3-го січня ц.р.), треба читати: „Сніп пішениці, себто „дїда“ колоссям угору ставили на почесному місці в куті за столом, званім „покуття“, соломю, себто „дїдух“, розстелено на долівні кімнати, а сіно — тонкою версткою на столі або скрині, яка заступала стіл, де перховувалося звоємні полотна, білизна та інші речі“. — Ред.

Володимир Барагура

МЕЧ І КНИГА

Історичні оповідання для молоді
Ілюстрації П. Андрусєва
І. М. Михалевича.
Ціна 7.00 дол. з портом
Мешканців стеїту Нью Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку.
СВОБОДА BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N. J. 07302

TRADITIONAL UKRAINIAN COOKERY
by Savella Stechishin.
TRADITIONAL UKRAINIAN COOKERY
by Savella Stechishin
(Handling and postage charges included) — \$16.00.
New Jersey residents add 6% sales tax.
СВОБОДА BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N. J. 07302

СВОБОДА BOOK STORE
48 East 7th St.
Tel. GR 3-3550, New York, 10003
ВСІ НОВІ ЦІННІ КНИЖКОВІ ВИДАННЯ ВІ ОДЕРЖИТЕ В АРЦІ, напр. „Спомини“ І. Гірка, „Сейдок“ В. Барки, Істор. Атлас, Монографія П. Андрусєва, та багато-багато інших.

КАЛИНОВИЙ МІСТ
збірка споминів — розповіді із дитячих років у Нємірові, із життя учня Яворіської гімназії в 1922-28 рр.
Мистецька оформлення
Зеновія Онисевича
220 стор.
Ціна \$12.00 портом \$13.00
Мешканців стеїту Нью Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку.
Замовляти:
СВОБОДА BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N. J. 07302

● НА ПРОДАЖ ●
КОБЗАР
ПОВНИЙ — У ЗОЛОТІ!!
ПОКІЄ — ЗА \$27.00 —
N. S. CZARTORYSKY
91 — 2ND AVENUE
New York, N. Y. 10003

“MINERAL ICE”
Гарантована натуральна мазь, лагідно і швидко усуває болі — ревматичні, опухлості і суглобні запалення. Чек на 13.95 дол. за 1 фунт, висилайте до:
MINERAL-U,
2103 NILES-CORTLAND Road
WARREN, Ohio 44484

● BUSINESS SERVICE ●
UKRAINIAN TYPEWRITERS
also other languages complete line of office machines & equipment
JACOB SACHS
251 W. 98th St.
New York, N. Y. 10025
Tel. (212) 222-6683
8 - 11 A.M. 7 days and nights.

● РІЗНЬ ●
ПАМ'ЯТНИКИ
з різних гранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавен Брук у св. Духа — вільною солідна фірма
CYPRESS
HILLS MONUMENTS
В БІЛАНСЬКИЙ
WALTER BIELANSKI
К. М. КАРДОВИЧ
CONSTANTINE M. KARDOVICH
800 Jamaica Avenue
Brooklyn N. Y. 11208
Tel. (212) 277-2332
Відкрито в кожний день, в суботу, включно, від 9.5 по пол., в неділю 10.4 по пол.
Miami Fla. (305) 653-5861
На бажання для вигоди клієнтів, радо заїдемо до Вашого дому з простками і порадами.

● FUNERAL DIRECTORS ●
ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в БРОУН, БРООКЛІН, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуговує ЦИРА і ЧЕСНА Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавен Брук у перенесення Тілівних Останків з різних країн світу
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N. J. 07083
(201) 964-4222

SENKO FUNERAL HOME
213 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y.
(212) 388-4416 or (516) 481-7460
HEMPSTEAD FUNERAL HOME
89 Peninsula Blvd., Hempstead, LI
24 HOURS A DAY

ГУБЕРНАТОР СТЕЙТУ Нью Джерзі Томас Кейн виголосив свою річну промову у вівторок, 8-го січня, і нею відомі так демократичні, як і республіканські члени легіслації. Головною темою його промови була справа очищення довкілля у тому стейті, що має багато промисловості.

Увага! **НОВЕ ВИДАННЯ** Увага!
ІЛЮСТРОВАНА БІБЛІЯ ДЛЯ МОЛОДИХ
Старий і Новий Завіти
Унікальна книга мас:
Розмір: 10 x 7 1/2. Стор.: 520. Тверда обгортка. Малю. Кольорові ілюстрації. Ціна: 20.00 дол.
Мешканців стеїту Нью Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку.
ЗАМОВЛЯТИ:
СВОБОДА BOOK STORE
30 Montgomery Street • Jersey City, N. J. 07302

Юрій Пундик
Збірка вибраних статей
„У ПОЛУМ'І ДРУЖНОГО СЛОВА“
Повилася збірка матеріалів зібраних Дружиною Покійного пана **МАРІЄЮ ПУНДИК**, впорядкована **АНАТОЛЕМ ДОМАРАЦЬКИМ**, у Видавництві „Українського Слова“ в Парижі, заходами **Сайтової Координаційної Ради ІСНО**.
Збірка покаже читачеві, наскільки міркування Юрія Пундики не втрачають своєї ваги і в сучасну пору, не зважаючи на відносно віддалений час між їх написанням і появою, та є постійно актуальні.
— в потрібні безперервного усучаснювання української політичної думки
— на тему речової аналізи нашого ближнього чи дальшого минулого
— у допоміжним, які борються в Україні
— відносно взаємовідносин між трьома вітками українського націоналізму і пачку потреби дати їм достовірні дані.
— у розгляді ідейних заповідей української людини
— на тему молоді, її суспільного ставлення та обов'язків у своєму довіллі і в українській громаді.
— у навігтованні людей і явищ
448 стор. друку. — Ціна 20.00 дол.
Мешканців стеїту Нью Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку.
Замовляти: **СВОБОДА BOOK STORE**
30 Montgomery Street, Jersey City, N. J. 07302